

Kjellin. Till överläggningarna, vilka berör justitie-, social-, inrikes-, kommunikations- och ecklesiastikdepartementen, kallas experter på skilda områden.

Genom en ändring i *rättegångsbalken* (lag den 25 maj 1956), vilken kan bli av betydelse även i straffprocessen, har det blivit möjligt att som rättegångsombud anlita även annan person än svensk medborgare. Hittills har detta icke varit tillåtet. Reformen avses skola få betydelse främst i förhållande till de övriga nordiska länderna. Det är domstolen som med hänsyn till målets beskaffenhet och övriga omständigheter avgör om det skall tillåtas. Rättens prövning skall avse, förutom huruvida ombudet med hänsyn till redbarhet, insikter och tidigare verksamhet är lämplig att vara ombud i målet, även frågan om det ur andra synpunkter är lämpligt att ombudet får uppträda i målet.

Vidare har i *rättegångsbalken* vidtagits vissa ändringar i syfte att motverka uppkomsten av vidlyftiga rättegångsmål och att underlätta handläggningen av sådana mål (lag den 14 december 1956). En uppmjukning har skett av den hittills varande regeln om obligatorisk förening till handläggning i en rättegång av åtal som väckts samtidigt mot någon för flera brott; om rätten finner särskild handläggning lämpligare än gemensam handläggning, får åtalen handläggas i skilda rättegångar. Vid rättens prövning skall mot varandra vägas alla de skäl av straffrättslig och processuell natur som kräver beaktande. Genom en ändring i fråga om bestämmelserna om avbrott och uppskov i huvudförhandling har domstolarna fått betydligt större frihet än för närvarande att i de vidlyftiga målen disponera huvudförhandlingen efter vad förhållandena i det särskilda fallet kan göra erforderligt.

Till justitieråd har utnämnts expeditionschefen i handelsdepartementet *Yngve Söderlund*. Justitierådet Söderlund är född 1909 och blev hovrättsråd i hovrätten för Västra Sverige 1950.

Carl Holmberg.

Meddelelser.

INTERNATIONELL STRAFFRÄTTSKONGRESS I STOCKHOLM 1958.

Efter inbjudan av den svenske justitieministern har Société internationale de défense sociale beslutat förlägga sin femte kongress till Stockholm. Det är avsett, att kongressen skall äga rum den 25—den 30 aug. 1958. Förhandlingsämne blir: Administrativa och judiciella åtgärder beträffande socialt missanpassad ungdom. Detta ämne skall behandlas successivt under följande tre punkter: 1. Särskiljandet av olika stadier i den unges utveckling; 2. De bestämmande myndigheterna; 3. De åtgärder som böra stå till buds.

Att deltaga i kongressen står öppet för alla intresserade. Officiella språk vid förhandlingarna bli engelska och franska. Den som önskar göra ett inlägg på annat språk har att själv sörja för dess översättning till något av dessa språk. Till grund för diskussionen komma att ligga generalrapporter. Var och en som önskar skriftligen på förhand bidra till ämnets belysning inbjudes att sända en rapport, vilken kommer att tillställas vederbörande generalrapportör. Sådana individuella rapporter, vilka måste kunna inordnas under någon av de tre punkterna, böra icke överskrida 20 maskinskrivna sidor. De böra vara författade på engelska eller franska och skola, i 6 exemplar, insändas till prof. Strahl, Hjalmar Brantingsgatan 4 A, Uppsala, före den 15 februari 1958.

Till ledning för förhandlingarna har författats följande kommentar till förhandlingsämnet.

„Vid den IV:e internationella kongressen för socialskydd, vilken hölls i Milano 1956, mottog Société internationale de défense sociale inbjudan från den svenske justitieministern att hålla sin V:e kongress år 1958 i Stockholm. Föreningens styrelse har till ämne för överläggningarna vid kongressen valt: *Administrativa och judiciella åtgärder beträffande socialt missanpassad ungdom.*

Genom valet av detta diskussionsämne går föreningen vidare på den väg den beträtt vid sin IV:e kongress. Efter att ha vid sina tre första kongresser dryftat de allmänna principerna för socialskydd och antagit ett minimiprogram har föreningen från och med den fjärde kongressen övergått till studiet av mera preciserade problem, varvid uppgiften blir att diskutera tillämpningen av föreningens teoretiska grundsatser på konkreta frågor och praktiska exempel.

Det valda förhandlingsämnet är utan tvivel av synnerlig vikt såväl från praktisk synpunkt som från teoretisk. I nästan alla länder ha de frågor som sammanhånga med ungdomsbrottsligheten fått en växande aktualitet. Det var med rätta som Förenta Nationerna vid sin första kongress för brottsprevention och behandling av brottslingar, vilken ägde rum i Genève 1955, på programmet upptog bekämpandet av ungdomsbrottsligheten. För att icke göra överläggningarna alltför vidlyftiga begränsade man emellertid förhandlingsämnet så, att därifrån uteslöts frågan om de åtgärder som böra vidtagas när en asocial handling företagits. Det synes därför på sin plats, att en international kongress nu befattar sig med denna fråga.

Det är med utgångspunkt i dessa överväganden som det har befunnits lämpligt att för den V:e internationella kongressen för socialskydd välja ett förhandlingsämne som bereder tillfälle till ett mångsidigt meningsutbyte rörande frågan vilka åtgärder som böra vidtagas i sådana fall där en ung persons beteende ger myndigheterna anledning att inskrida.

Vid utformningen av ämnet har man undvikit att begränsa det till fall där en ung person har begått en lagöverträdelse eller en handling som skulle ha betraktats som en lagöverträdelse för den händelse den

hade begåtts av en vuxen. Såsom i det följande skall utvecklas, bör en uppgift för förhandlingarna just vara att överväga om eller i vilken omfattning det, i fråga om unga, är önskvärt att begränsa myndigheternas inskridanden till fall där den unge har begått en handling av detta slag.

Förhandlingsämnet innesluter en mångfald av frågor. För att begränsa diskussionen så att det blir möjligt att under den tid som står till buds nå fram till resultat har det emellertid ansetts önskvärt att koncentrera uppmärksamheten kring följande tre punkter.

1. *Särskiljandet av olika stadier i den unges utveckling.* Lämpligen bör först diskuteras, i vilken omfattning det vid lagstiftning för socialskydd är önskvärt att uppställa särskilda regler för unga med hänsyn till deras ålder.

Det bör sålunda övervägas, om det finnes en åldersgräns under vilken individen icke bör vara föremål för några åtgärder från myndigheternas sida. Man bör också diskutera frågan om en övre åldersgräns, ovanför vilken de särskilt med hänsyn till unga föreskrivna åtgärderna icke böra användas, och frågan om en undre åldersgräns för tillämpningen av de straff och påföljder som höra till den vanliga kriminalrättsskipningen.

Av detta följer, att frågan om straffmyndighetsåldern måste tilldraga sig uppmärksamhet. Man har att beakta den moderna tendensen att avskaffa begreppet urskillningsförmåga för att i stället arbeta med ett system av regler som syftar till att för varje ålder tillhandahålla de åtgärder som äro för den åldern ändamålsenliga från behandlings-synpunkt. Denna tendens ger anledning att ställa frågan, huruvida icke de olika åtgärdernas tillämpningsområden böra övervägas särskilt för varje åtgärd. Vilka konsekvenser detta betraktelsesätt får för begreppet straffmyndighetsålder förtjänar uppmärksammas. Man ställes inför frågan, huruvida icke detta begrepp bör överges.

Det är sålunda, mera allmänt talat, önskvärt att överväga innebörden av de gränsdragningar genom vilka lagstiftningarna uppställa olika kategorier av unga. En fråga blir därvid vilket som är att föredraga: ett system med fixa åldersgränser eller ett mera smidigt system.

I korthet sagt böra följande synpunkter anläggas på det ställda problemet. Lagstiftningarna ha tidigare upprättat system som i huvudsak grundats på begreppsparet straffmyndighet och straffmyndighet, men de visa för närvarande tendens att arbeta med flera kategorier, vare sig de skilja mellan barndom och ungdom (*l'enfance et l'adolescence*) eller de ha inrättat någon särskild behandlingsform för missanpassade unga som betraktas såsom vuxna (*jeunes adultes*). Det gäller att klargöra orsakerna till denna tendens och att avgöra huruvida den bör främjas eller motarbetas. Men man kan också fråga sig, om icke själva systemet med dessa ålderskategorier bör anses som ett passerat stadium och om det icke snarare är önskvärt att låta den unges missanpassning vara avgörande för myndigheternas ingripande. Det gäller i så fall att avgöra, i vilken omfattning kriterier avseende åldern böra

bibehållas och i vad mån det är möjligt att utan risk för oreda och godtycke frigöra sig från sådana kriterier för att anordna ett system som är tillräckligt smidigt.

Vid utformningen av förhandlingsämnet har man icke velat föregripa överläggningarna genom att precisera vad som bör förstås med termen „ungdom“. Ordet är valt för att ange alla dem som det är anledning att behandla på särskilt sätt på grund av deras låga ålder. Att avgöra i vilken utsträckning detta är motiverat måste just bli en av uppgifterna för överläggningarna.

2. *De bestämmande myndigheterna.* Under denna punkt torde överläggningarna i första hand böra röra sig om en jämförelse mellan å ena sidan barn- eller ungdomsdomstolar och å andra sidan det i de skandinaviska länderna tillämpade systemet med barnavårdsnämnder.

De två systemen skilja sig i sin tillämpning icke nödvändigtvis mycket från varandra. Det finns länder där barndomstolarna icke äro sammansatta av jurister och, å andra sidan, förekommer det att en professionell domare obligatoriskt är ledamot av varje barnavårdsnämnd, åtminstone när fråga är om ett beslut av allvarigare karaktär. Beträffande proceduren kunna de två systemen likaledes närma sig varandra. Det förefaller emellertid, som om barndomstolarnas egenkap av att i princip vara judiciella myndigheter framträder i det förhållandet att de för det mesta tillämpa en procedur som är mera lik proceduren i de vanliga domstolarna än vad fallet är med barnavårdsnämndernas verksamhet. Det förefaller också, som om den omständigheten att barndomstolarna tillhöra jurisdiktionen har givit dem en judiciell karaktär på det sättet att deras verksamhet i allmänhet i princip är betingad av något beteende av den unge, låt vara att detta icke nödvändigtvis måste vara en handling som om den beginges av en vuxen skulle betraktas som ett brott. För barnavårdsnämnderna, vilka tillhöra administrationen, gäller icke någon sådan gräns för verksamheten. De kunna ingripa även om den unge icke har gjort något som kan förebrås honom; det förutsättes endast, att det föreligger ett behov av ingripande. Denna olikhet mellan de två systemen, vilken i grund och botten synes vara den teoretiskt mest betydande, är emellertid icke heller den nödvändigtvis i tillämpningen av synnerlig vikt. Ty såsom beteende som kan motivera åtgärd av barndomstol kan vilket beteende som helst godtagas som indicerar ett behov av ingripande och, å andra sidan, kunna barnavårdsnämnderna ingripa endast under förutsättningar som äro stadgade i lag och dessa förutsättningar hänföra sig ofta till den unges beteende.

Vid en jämförelse mellan de två systemen bör man beakta, att dessa kunna utformas på varierande sätt. Detta hindrar icke, att en diskussion av systemens fördelar och nackdelar obestridligen kan vara av värde. Man bör icke förbise möjligheten att kombinera systemen, t. ex. genom att inrätta barndomstolar för fall där någon tvångsåtgärd är indicerad och att jämsides med dem inrätta barnavårdsnämnder

vilkas kompetens är inskränkt till att vidtaga hjälpåtgärder beträffande dem som godvilligt mottaga hjälpen.

Ehuru det synes lämpligt att taga de två nämnda systemen till utgångspunkt för överläggningarna, böra dessa icke begränsas till en analys av de bestående systemen. Ämnet bör diskuteras de lege ferenda. Det bör ses ur socialskyddets dubbla aspekt, d. v. s. under beaktande å ena sidan av behovet av ett effektivt förebyggande av asociala handlingar och å andra sidan av nödvändigheten av att uppställa garantier till tryggande av individens frihet.

3. *De åtgärder som böra stå till buds.* Överläggningarna böra i tredje rummet avse de åtgärder som myndigheterna skola äga tillgripa när de ha att befatta sig med asocialt missanpassad ungdom.

Att lagstiftningarna upptaga unga såsom en särskild kategori sker för att för dem eller vissa kategorier bland dem upprätta ett system av åtgärder som skiljer sig från det beträffande äldre tillämpliga. Den moderna tendensen är påtagligen att beträffande unga i vid omfattning ersätta de traditionella straffen med uppfostrande åtgärder. Det är också vanligt, att åt verkställigheten av straff som ådömas unga ges en karaktär av uppfostringsåtgärd under bibehållande av uppfattningen att man underkastar den dömda ett straff. På ena eller andra sättet söker man mer eller mindre att beakta de ungas utvecklingsgrad genom att anordna åtgärdsformer som motsvara deras behandlingsbehov. Man kan sålunda iakttaga, att enligt en utbredd och i allt vidare kretsar omfattad åsikt de traditionella straffen icke äro de lämpliga åtgärderna när det är fråga om missanpassad ungdom. Utvecklingen går mot ett system som är bättre lämpat efter ungdomens behov. Beaktande denna tendens, bör man vid överläggningarna söka finna de bästa medlen för återanpassning av missanpassad ungdom. Det synes önskvärdt att företaga en inventering av ändamålsenliga åtgärder, frihetsberövande och icke frihetsberövande, och att diskutera deras tillämpningsområden samt undersöka deras förtjänster och svagheter.

Det torde också böra övervägas om det icke är nödvändigt att öppna möjlighet till en smidig övergång från en åtgärdstyp till en annan. En sådan övergång synes motiverad med hänsyn till den bristande överensstämmelsen mellan ålderskriterier och kriterier avseende den själsliga och sociala mogenheten och på grund av de starka individuella variationer som framträda i resultaten av ett visst behandlings-sätt.

För att begränsa diskussionen torde det vara nödvändigt, att deltagarna avhålla sig från att ingå på detaljer i verkställigheten av åtgärderna och begränsa sig till att behandla de olika typerna av åtgärder.“

Société internationale de défense sociale bildades år 1949. Dess ordförande är den genuesiske advokaten greve Filippo Gramatica. Föreningen har antagit ett idéprogram, betecknat såsom minimiprogram emedan det upptager allenast sådana programpunkter om vilka föreningens alla medlemmar äro ense. Det finnes publicerat i denna

tidskrift 1955 s. 75 ff. Föreningen, eller den krets av personer som sedermera bildat denna, har hållit internationella kongresser i San Remo 1947, Liège 1949, Antwerpen 1954 och Milano 1956. Kongressen i Antwerpen föregicks av möten i San Marino 1951 och Caracas 1952.
I. S.

DANSK KRIMINOLOGISK SELSKAB.

Den 14. december 1956 afholdtes generalforsamling og møde.

Højesteretssagfører *Jon Palle Buhl* aflagde beretning om de i det forløbne år afholdte møder og oplyste, at foreningen nu havde 306 medlemmer.

Regnskabet blev fremlagt og godkendt.

Til medlemmer af bestyrelsen genvalgtes *Buhl, Christiansen, Hurwitz, Kirchheiner* og *Stürup*, medens vicedirektør *Hye-Knudsen* valgtes som nyt medlem i stedet for direktør Tetens, som havde ønsket at fratræde. Landsdommer *Kirchheiner* genvalgtes som formand.

Overlærer *Remmer* henstillede til bestyrelsen at udvælge foredragsholdere også fra andre videnskaber og uden for videnskabsmændenes kreds. Højesteretssagfører *Buhl* udtalte hertil, at bestyrelsen var villig til at tage egnede forslag fra medlemmerne i betragtning.

Herefter indledte landsretssagfører *Poul Christiansen* om „Forsvarerproblemer“.

Indlederen udtalte, at retsplejeloven syntes at have gjort alt for at sikre den tiltalte mod fejlgreb fra retsmyndighedernes side, men at man i praksis ikke helt levede op til lovens ord og forudsætninger. Han henviste i denne forbindelse til, at der hos anklagemyndigheden var en beklagelig tendens til at benytte de af tiltalte underskrevne politirapporter som led i bevisførelsen, og at domstolene ikke i praksis respekterede retsplejelovens regel om „uskadeliggørelsesarrest“ i § 780, som forudsatte, at der foreligger konkrete grunde til at forvente recidiv.

Med hensyn til domsforhandlingen fremhævede *Christiansen* dokumentation af forakter som et stort problem for forsvareren, ikke mindst fordi man gik så vidt som til at dokumentere sluttede sager. Efter indlederens mening lå den største risiko for en urigtig domfældelse i afhøringen af tiltalte selv, bl. a. fordi hans forklaring hakkes i stykker, og mange dommere synes derhos at nære en rørende tro til vidnernes udsagn; heroverfor måtte man anerkende krydsforhørsprincippets værdi.

Christiansen syntes, at de lægeligt sagkyndige havde tiltaget sig for stor magt og advarede mod den fare for misbrug, som dermed fulgte. Som forsvarernes hovedproblem fremhævede han de tidsbestemte sanktioner, som efter hans opfattelse burde forbeholdes de meget grove undtagelsestilfælde.

I den efterfølgende diskussion deltog overretssagfører *Anker Jensen*, rigsadvokat *Olafsson*, landsdommer *Lucas*, dommer *Harbou*, overlæge *Stürup*, højesteretssagfører *Buhl* og landsdommer *Theodor Petersen*. —

Ved mødet den 22. marts 1957, hvortil også medlemmerne af Psykiatrisk Selskab var indbudt, indledte statsadvokat *J. M. Hertz*, dommer *Sv. Aa. Jacobsen* og landsretssagfører *Jørgen Cold* om „Betænkningen om de retspsykiatriske undersøgelser i retssager“.

Statsadvokat *Hertz* berørte bl. a. spørgsmålet, om mentalundersøgelser foretoges i for vidt omfang, og henledte opmærksomheden på, at man i Danmark mentalundersøgte ca. 18 % af de domfældte (eksklusive bødefældte), medens man i Sverige og Norge kun undersøgte henholdsvis ca. 11 % og 10 %. Statsadvokaten påpegede, at kommissionens argumenter for at udvide undersøgelsernes antal var svagt underbyggede, og man burde statistisk have belyst omfanget af fejlplaceringer inden for sanktionssystemet. Han var enig med kommissionen i, at rigsadvokatens cirkulære af 7. dec. 1932 om hvilke lovovertrædere der bør mentalundersøges, trængte til en revision, men fandt på den anden side kommissionens cirkulærecudkast for vidtgående på flere punkter, bl. a. reglerne om undersøgelse af personer under 21 år og over 60 år.

Dommer *Jacobsen* mente ligeledes, at mentalundersøgelsernes antal burde begrænses, og fandt i modsætning til kommissionen, at det ville være af værdi, om psykiaterne kunne møde i retten, idet den dømmende myndighed ofte kunne ønske undersøgelsen udførligere begrundet. I forbindelse med kommissionens forslag om at begrænse sigtedes aktindsigt for så vidt angår mentalundersøgelser og sociale personundersøgelser udtalte dommer *Jacobsen*, at det var et vanskeligt spørgsmål, som måske burde løses alene ved anvendelse af takt, og han var enig med det meget store mindretal i kommissionen, som ikke ønskede at ændre gældende ret.

Landsretssagfører *Cold* syntes, at der burde have været flere dommere og forsvarere i kommissionen, og erklærede sig iøvrigt for fuldstændig uenig med kommissionen i spørgsmålet om anvendelse af narckoanalyse, som han — selv med de af kommissionen opstillede begrænsninger og kauteler — anså for at stride fuldstændig mod retsplejelovens principper.

I den efterfølgende diskussion deltog overlæge *Max Schmidt*, dommer *Harbou*, overlæge *Reiter*, overlæge *Ravn*, landsdommer *Hvidt* og landsretssagfører *Borup Svendsen*. —

Ved mødet den 10. maj 1957 indledte professor *Franz From* og ekspeditionssekretær *Verner Goldschmidt* om „Forsøg på manddrab“, en gennemgang af en konkret retssag fra en grønlandsk kredsdomstol.

Goldschmidt opridsede indledningsvis nogle hovedpunkter af den grønlandske kriminallov af 1954, som i alt væsentligt er en kodifikation af ældre praksis. I loven er reglerne om forbrydelsesarterne og retsfølgerne skarpt adskilt, således at enhver forbrydelse kan belægges med en hvilken som helst sanktion, dog under iagttagelse af en vis proportionalitet. Processuelt er skyldfastsættelsen og sanktionsvalget skarpt adskilt. Der har i praksis vist sig en stigende tendens til at anvende lovens repressive sanktioner, såsom bøde og tvangs-

arbejde, medens f. ex. forvaring kun meget sjældent bringes i anvendelse.

Om forsætsbegrebet udtalte Goldschmidt, at man i Grønland syntes at være meget mere tilbageholdende med at statuere forsæt, end man var i Danmark, hvilket meget vel kunne skyldes forskelligheder i samfundsstrukturen. I Grønland er gerningsmanden personligt kendt af hele gruppen som en af deres egne, hvem man har svært ved at tillægge forbryderiske motiver, hvorimod gerningsmanden i Danmark er ukendt af gruppen som helhed, som gennem pressen sædvanligvis kun stifter bekendtskab med selve den kriminelle gerning og ikke med gerningsmandens personlighed.

From gennemgik herefter enkelthederne i en grønlandsk retssag om drabsforsøg og kommenterede ud fra psykologiske synspunkter de implicerede indstilling til sagen, således som den havde manifesteret sig under domsforhandlingen, som han havde haft lejlighed til at overvære.

I den efterfølgende diskussion deltog politiadvokat *Jørgen Smith*, professor *Waaben*, landsdommer *Sachs*, politiinspektør *Kudsk*, dommer *Harbou* og professor *Hurwitz*. —

Ved mødet den 22. maj 1957, hvortil også medlemmerne af Dansk sociologisk Selskab, Psykologisk Selskab, Psykiatrisk Selskab og Etnografisk Selskab var indbudt, indledte dr. *Margaret Mead* om „Antropologiens bidrag til forståelse af kriminalitet og anden asocialitet“.

Dr. Mead gennemgik i hovedtræk den kulturelle udvikling gennem 25 år i et primitivt samfund, Manusfolket, som lever på Admiraltetsøerne ved New Guinea, og hvis levevis hun havde haft lejlighed til at studere i 1928. I 1953 foretog hun en ny rejse til øgruppen og fandt den indfødte befolkning totalt ændret, påvirket af kolonisatorerne, verdenskrigen og den tekniske udvikling. Det engelske retssystem var indført som gældende ret for de indfødte, således at en lang række hidtil tilladte handlinger pludselig blev strafbare. Den naturlige følge af, at man overfor den indfødte befolkning søgte at gennemføre normer, hvis berettigelse ikke uden videre kunne accepteres af denne, blev, at alle overtrådte loven, idet man fremkaldte en situation, hvor de indfødte blev lovovertrædere, ved at handle som de anså det for rigtigt. Stammernes indbyrdes småfejder, kvinderov m. m., som tidligere udgjorde en del af det lille samfunds liv, var stort set ophørt, men fjendtlighederne fortsattes under beskyttelse af loven, idet stammerne gensidigt angav hinanden til lovens håndhævere, således at en atmosfære af stikkeri og pengeafpresning nu præger Manusfolket.

Som den foreløbige slutsten på den samfundsskabte kriminalitet fremhævede dr. Mead forholdene i vor tids U.S.A., hvor en kriminel løbebane i visse befolkningsgrupper accepteres naturligt på lige fod med andre erhverv, når en ung mand skal vælge sit fremtidige levebrød.

I den efterfølgende diskussion deltog overlæge *Stürup*, professor *From*, dr. *H. Bianchi*, Amsterdam, og cand. psyk. *Inger Bernth*.

Jon Johnsen.

SVENSKA KRIMINALISTFÖRENINGEN

höll årsmöte i Stockholm d. 3 och 4 maj 1957. De övriga nordiska kriminalistföreningarna representerades av folketingets ombudsman, prof. Stephan Hurwitz, rigsadvokat Hans Olafsson och prof. Knud Waaben, Danmark, jur. lic. Viljo O. Eloranta, Finland, och expeditionschef Johs. Halvorsen, Norge. Vid årsmötet diskuterades ämnet „Strafflagberedningens förslag till skyddslag“ med inledningsanföranden av hovrättsassessorn Bengt Hult beträffande „Påföljdssystemet för unga lagöverträdare“ och av hovrättsassessorn Carl Holmberg beträffande „Påföljdssystemet i övrigt (villkorlig dom, skyddstillsyn, fängelse, skyddsinternering, särskild vård)“.

Vid årsmötet omvaldes till ordf. i föreningen överdirektören Hardy Göransson och till styrelseledamöter prof. Ivar Agge, justitierådet Nils Beckman, hovrättsassessorn Holmberg, adv. Hugo Lindberg, kansli- rådet Gustaf Persson, lagbyråchefen Sten Rudholm, fångvårdsdirek- tören Gunnar Rudstedt, prof. Gösta Rylander och prof. Ivar Strahl. Till nya ledamöter i styrelsen efter riksåklagaren Maths Heuman och chefläkaren Gustav Jonsson, vilka undanbett sig omval, valdes skydds- konsulenten Börje Nyblom och tingsdomaren Bengt Sandström. Inom styrelsen har Beckman utsetts till v. ordf. och Holmberg till sekr. och kassaförv.

SYVENDE INTERNATIONALE KURSUS I KRIMINOLOGI afholdes i Wien i dagene 7.—12. oktober 1957.

Emnet for dette kursus er „En kriminologisk behandling af færdselsulykkerne“ med følgende hovedpunkter på programmet: 1) Færdselsulykernes betydning i relation til den personelle og materielle sikkerhed, 2) Den med selve samfærdslen forbundne ulykkesrisiko, 3) Den fra befordringsmidlerne hidrørende ulykkesrisiko, 4) Den fra trafikanterne hidrørende ulykkesrisiko og 5) Præventive og repressive foranstaltninger.

Kurset er tysksproget. Der skal ikke erlægges gebyr for deltagelse, men deltagerne må selv afholde rejse- og opholdsudgifter. Tilmeldelse kan ske til Société Internationale de Criminologie, 28 Avenue de Friedland, Paris VIIIème, Frankrig.

J. J.

Rettelser:

I cand. psychol. *Ragnar Christensens* artikel: Norske drapsmenn, NTfK 1956, hefte IV, s. 314, er der ved en inkurie kommet en fejl. Der står. „I norsk rettspraksis kjenner en bare til ett tilfelle hvor en drapsmann pånytt har begått et drap etter soningen.“ Dette er ikke korrekt. Mannen ble i 1926 satt under tiltale for 2 drap begått henholdsvis i 1918 og i 1926. Han ble kjent skyldig i begge drap og dømt til livsvarig fengsel. Det forelå altså ikke tilbakefall etter soning av dom for drap.

I højesteretsdommer *Sveinbjörn Jonssons* artikel i NTfK 1957, hefte I, s. 120 ff., foretages følgende rettelser:

Side 120 linje 10 f.n. står „var 1420 av de“ skal være „var 233 av 1420“.

Side 121 linje 6 f.o. står „folkeskikke“ skal være „sømmelighet“.

Side 122 linje 7 skal tilføjes „58/1954“ efter ordet „rusdrikklov“.

Side 125 linje 4 f.o. står „lovlig“ skal være „med lov“.

Side 125 linje 23 f.o. står „lov“ skal være „love“. Samme linje står „av lov“ skal være „av den lov“.

Side 126 linje 3 f.o. står „varetekt“ skal være „forvaring“.

Side 126 linje 5 f.o. står „varetektsopphold“ skal være „forvaringsopphold“.

Side 126 linje 11 f.n. står „kapitel“ skal være „stykke“.

Side 128 linje 24 f.o. står „en sak“ skal være „en slik sak“.

Side 129 linje 9 f.o. står „vanlig folkeskikk“ skal være „sømmelighet“.

Side 129 linje 15 står „En minister“ skal være „Ministeren“.

Side 129 tilføjes efter tavlen „Reykjaviks indb. i året 1956, 65 tus.“

Side 130 linje 2 står „1946“ skal være „1946—1952“.

Side 130 i 9. spalte står „varetektsarrest“ skal være „Hæfte“.

Side 130 i spalten „Dømte tilsammen“ står for året 1946 „114“ skal være „122“.

Side 130 tilføjes efter tavlen:

„Islands indb. 1946, 132750	Reykjaviks	51000
1947, 135935	„	53836
1948, 138502	„	55037
1949, 141042	„	56507
1950, 144293	„	57563
1951, 146540	„	59010
1952. 148938	„	60321“.

Litteratur.

Biltillgrepp i Stockholm. En kriminalstatistisk undersökning av *Ivar Agge* och *Gunnar Fredriksson*.

Afhandlingen, der ikke er offentliggjort, men foreligger duplikeret, er tilstillet interesserede organisationer og persongrupper. Undersøgelsen omfatter alle i Stockholm forøvede fuldbyrdede „biltysterier“, som i løbet af 1953 kom til Stockholms politis kendskab, samt gerningsmændene til disse lovovertrædelser. Begrebet „tillgrepp“ omfatter såvel stöld (sv. strfl. 20 kap. 1—4 §§) som egenmäktigt förfarande (6 §). Hovedparten af disse tilegnelser betragtes i Stockholm som egenmäktigt förfarande.

Det samlede antal stjålne biler udgjorde 967, hvoraf 811 personbiler, 65 varevogne, 87 lastbiler og 4 busser. Tyveririsikoen pr. 1000 biler